

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2618202748
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2618202748.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: G. H., nar. XX.XX.XXXX a Z. H., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, obe v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, deti rodičov: matka - G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX a otec - Q. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca detí proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 1. augusta 2019, č.k. 10P/65/2018-72, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že návrh matky na zvýšenie výživného zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zvýšil výživné otca na maloletú G. zo sumy 150 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne a na maloletého Z. zo sumy 120 eur mesačne na sumu 140 eur mesačne s účinnosťou od 24.01.2019, nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 24.01.2019 do 31.07.2019 na maloletú G. vo výške 188 eur a na maloletého Z. vo výške 125,33 eur povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok, ktorým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 10P/53/2017-179 zo dňa 14.11.2017 v časti výživného na maloleté deti. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 62 ods. 1, 2 a 5, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, keď z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú G. a maloletého Z. bol dôvodný len čiastočne. Súd pri rozhodovaní vychádzal zo zmeny pomerov tak u rodičov, ako aj u maloletých detí od ostatného rozhodovania o výživnom v roku 2018. Maloleté deti sú staršie, maloletá G. nastúpila na strednú školu a maloletý Z. od septembra nastupuje na druhý stupeň ZŠ. Vzrástli tak ich náklady súvisiace s vekom, ako aj s mimoškolskými aktivitami. Obaja rodičia majú ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletému Q., ktorý študuje na vysokej škole; otec platí na syna matke výživné vo výške 150 eur mesačne. Pokiaľ ide o majetkové pomery matky, súd mal preukázané, že sa od septembra 2018 zamestnala, v dôsledku čoho sa jej mesačný príjem zvýšil, cca o 204 eur. Spolu s deťmi žije v rodinnom dome, ktorý patrí do podielového spoluvlastníctva matky a otca, každému v 1/2-ici. Matka má príjem vo výške 624,12 eur a otec jej prispieva na výživu maloletých detí v sume 270 eur mesačne. Matka v konaní preukázala, že jej náklady na domácnosť a maloleté deti a plnoletého Q. sú: voda 43,80 eur štvrťročne, elektrina 42 eur mesačne, plyn 130 eur mesačne, RTVS v sume 4,64 eur mesačne, mobil 24 eur mesačne a ročne daň z nehnuteľnosti v sume 17,54 eur a za odpady v sume 40 eur. Maloletému

Z. platí v škole sumu 21,83 eur mesačne. Pokiaľ ide o majetkové pomery otca, súd mal preukázať, že jeho príjem sa od ostatného rozhodovania o výživnom zvýšil, cca o 390 eur. Otec v konaní preukázal, že jeho mesačné výdavky pozostávajú z hypotéky 501,74 eur, pôžičky na bývanie 78,98 eur, plyn 100 eur, elektrina 30 eur, výživné na deti v celkovej výške 420 eur (270 eur na maloleté deti, 150 eur na plnoletého Q.), voda 20 eur štvrťročne, poistenie domácnosti 42,90 eur ročne, poistenie auta 90 eur ročne. Taktiež sa zmenili osobné pomery otca, ktorý sa v roku 2018 oženil a s manželkou sa im narodilo dieťa. Otcova manželka je na materskej dovolenke s mesačným príjmom cca 600 eur. Zmena majetkových pomeru u rodičov, ktorých príjem sa zvýšil, ako aj zmena pomerov u maloletej G., ktorá nastúpila na strednú školu, a u maloletého Z., ktorý pokračuje v štúdiu na druhom stupni ZŠ, podľa názoru súdu odôvodňujú zvýšenie výživného, ale nie v rozsahu požadovanom matkou. Výraznejšie zvýšenie príjmu otca je kompenzované zmenou jeho osobných pomerov a vznikom ďalšej vyživovacej povinnosti. Tvrdenie matky, že si to otec mal skôr premyslieť, súd zobral na vedomie, ale napriek tomu bol povinný prihliadnúť na zmenu osobných pomerov otca a zohľadniť ich aj pri posúdení výšky výživného. S poukazom na vyššie uvedené, súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú G. zo sumy 150 eur na sumu 180 eur mesačne a na maloletého Z. zo sumy 120 eur na sumu 140 eur mesačne, s účinnosťou od 24.01.2019, t.j. od právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Výšku výživného súd považoval za primeranú nielen odôvodneným potrebám detí vzhľadom na ich vek, ale i zárobkovým možnosťami a schopnosťami rodičov. Vzhľadom k zvýšeniu výživného s účinnosťou od 24.01.2019 vznikol otcovi i pri riadnom platení výživného nedoplatok na výživnom, a to za obdobie od 24.01.2019 do 31.07.2019, v celkovej výške 313,33 eur. Za uvedené obdobie mal otec zaplatiť výživné v celkovej výške 2.005,33 eur (8 dní x 10,67 eur + 6x 320 eur), zaplatil sumu 1.692 eur (8 dní x 9 eur + 6x 270 eur). Uvedený nedoplatok povolil súd otcovi zaplatiť v splátkach tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku z toho dôvodu, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť. Uviedol, že matka maloletých detí na súdnom pojednávaní uvádzala zvýšené náklady na maloleté deti bez relevantných dôkazov, že jej tieto náklady v skutočnosti aj vznikli. Bol toho názoru, že pomery maloletej G. sa síce zmenili, ale nie v tak podstatne ako uvádza matka. Pomery na strane maloletého Z. sa od posledného zvýšenia výživného nezmenili vôbec. Matka detí sa zamestnala a jej príjem do domácnosti sa podstatne zvýšil. Uviedol, že sa zmenili pomery na jeho strane, najmä v tom, že mu vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť, nakoľko sa mu dňa 09.04.2019 narodil syn. Okrem toho stále platí hypotéku, pôžičku, náklady na domácnosť, poistenie a výživné na maloletú G. a Z., a na plnoletého syna Q. v sume 150 eur mesačne. Jeho manželka je v súčasnosti na materskej dovolenke, vzhľadom na čo žiadal, aby súd zohľadnil aj túto skutočnosť, keďže nástupom na rodičovskú dovolenku od 01.10.2019 sa príjem do ich domácnosti znížil o sumu 400 eur mesačne. Výživné vo výške 150 eur mesačne na maloletú G. a 120 eur mesačne na maloletého Z. považoval za primerané s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletých, s prihliadnutím na ich vek, keď do budúcnosti budú ešte rásť aj výdavky spojené s výživou a tiež s prihliadnutím na príjem oboch rodičov. Poukázal na to, že Krajský súd v Trnave vo svojom ostatnom rozhodnutí považoval výšku výživného za primeranú aj s prihliadnutím na zvýšené potreby maloletých detí do budúcnosti.

4. K odvolaniu otca detí sa písomne vyjadrila matka maloletých, ktorá navrhla napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Uviedla, že pokiaľ otec nemal možnosť na uhrádzanie potrieb detí, nemal sa zaväzovať a brať si hypotekárny úver v nadmernom rozsahu a mal zvážiť aj rozšírenie svojej rodiny o ďalšieho potomka, ak mu finančná situácia nedovoľuje starať sa už o existujúce deti. Uviedla tiež, že v súčasnosti študuje na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity, aby bola spôsobilá vykonávať prácu, v ktorej je zamestnaná.

5. K odvolaniu otca detí sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť, pretože výška výživného na maloleté deti je primeraná ich veku a potrebám, a je aj v záujme maloletých detí.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec detí (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho

pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca detí je dôvodné.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 10P/65/2018 je zvýšenie výživného na maloletú G. a maloletého Z.. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zvýšil výživné otca na maloletú G. zo sumy 150 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne a na maloletého Z. zo sumy 120 eur mesačne na sumu 140 eur mesačne s účinnosťou od 24.01.2019, nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 24.01.2019 do 31.07.2019 na maloletú G. vo výške 188 eur a na maloletého Z. vo výške 125,33 eur povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku do zaplataenia, pod následkom straty výhody splátok, ktorým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 10P/53/2017-179 zo dňa 14.11.2017 v časti výživného na maloleté deti. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

8. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, no vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že s prihliadnutím na ust. § 78 došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu ostatnej úpravy výživného na maloleté deti.

10. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho, ako i nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne, napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

11. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného, ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosť, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

12. Ostatný raz bolo výživné na maloleté deti upravené rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. 10P/53/2017-179 zo dňa 14. novembra 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/30/2018-202 zo dňa 24. októbra 2018 tak, že výživné otca na maloletú G. bolo zvýšené zo sumy 100 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne a na maloletého Z. zo sumy 80 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2017, keď súdy dospeli k záveru, že došlo k zmene pomerov tak u rodičov, ako aj u maloletých detí od ostatného rozhodovania o výživnom v roku 2016. Matka bola nezamestnaná, poberala nemocenské v období od októbra 2016 do septembra 2017 v priemernej mesačnej výške 273,53 eur a poberala prídavok na deti (Q., G. a Z.) v celkovej výške 70,56 eur mesačne. Otec mal príjem vo výške 1.394,44 eur (priemerná čistá mzda a výsluhový dôchodok), pričom obaja rodičia mali ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletému Q., na ktorého výživu otec platil výživné vo výške 150 eur mesačne. Obaja rodičia mali primerané výdavky spojené s bývaním. Maloletá G. mala pätnásť rokov a navštevovala základnú školu, jej výdavky boli bežné, mierne zvýšené v spojení s mimoškolskými aktivitami. Maloletý Z. mal desať rokov, navštevoval základnú školu, jeho výdavky boli bežné a rovnako mierne zvýšené v spojení s mimoškolskými aktivitami. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že matka vzhľadom na vek detí nemôže svoju vyživovaciu povinnosť plniť výlučne osobnou starostlivosťou, ale je povinná prispievať aj finančnými čiastkami od 50 až 100 eur na dieťa. Naopak, ak otec zo svojho mesačného príjmu pošle výživné na maloletú G. vo výške 150 eur, na maloletého Z. vo výške 120 eur a na plnoletého Q. 150 eur, čo spolu predstavuje výživné 420 eur, zostane mu dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie potrieb. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru o primeranosti zvýšeného výživného na G. v sume 150 eur a na Z. v sume 120 eur.

13. Ešte pred ostatným rozhodnutím odvolacieho súdu matka detí podala dňa 09.11.2018 na súd prvej inštancie ďalší návrh na zvýšenie výživného s odôvodnením zmeny pomerov na strane maloletých detí, ktoré odôvodnila tým, že maloletá G. študuje od 01.09.2018 na Gymnázium Ladislava Novomeského v Senici, denne do školy cestuje autobusom, s čím sú spojené náklady vo výške 19,74 eur, pričom má zvýšené výdavky na jedlo a stále platí základnú umeleckú školu a hasičský krúžok. Maloletý Z. študuje na F. škole X.. Matka od 06.09.2018 je zamestnaná s príjmom vo výške 548,10 eur.

14. Odvolací súd poukazuje na to, že okolnosťami podstatnými pre posúdenie zmeny ostatného rozhodovania o výživnom sú len okolnosti, ku ktorým došlo od ostatného rozhodnutia súdu o výživnom (24.10.2018) do podania návrhu na zvýšenie výživného (09.11.2018), pretože inak by išlo o revidovanie predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, čo je neprípustné.

15. Súd prvej inštancie správne ustálil zmenu pomerov tak na strane výživou odkázaných maloletých detí, ako i na strane výživou povinných rodičov, táto zmena pomerov však podľa názoru odvolacieho súdu nie je podstatnou zmenou, ktorá by odôvodňovala zmenu ostatného rozhodnutia o výživnom na maloleté deti. Bolo potrebné prihliadnuť na to, že na strane matky došlo k nárastu jej príjmu a rovnako i na strane otca detí, bolo však potrebné prihliadnuť na to, že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k dieťaťu narodenému z jeho manželstva (09.04.2019) a rovnako tiež na skutočnosť, že jeho manželka je na rodičovskej dovolenke, a teda došlo k poklesu jej príjmu. Obaja rodičia majú i naďalej vyživovaciu povinnosť k už plnoletému Q., ktorá bola vo vzťahu k otcovi určená sumou 150 eur mesačne. Zo strany matky detí a ani z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by v súvislosti s prechodom maloletej G. na gymnázium v Senici došlo k takému nárastu výdavkov na výživu, ktoré by odôvodňovali úpravu ostatného rozhodnutia o výške výživného na maloletú. Vo vzťahu k maloletému Z. matka ani netvrdila, nepreukázala a z vykonaného dokazovania nevyplývalo, akým spôsobom malo dôjsť k zvýšeniu nákladov na jeho výživu od ostatného rozhodnutia súdu o výživnom. S prihliadnutím k vyššie uvedeným skutočnostiam odvolací súd dospel k záveru, že od ostatného rozhodovania súdu o výživnom nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia, a preto odvolací súd podľa ust. § 388 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

16. O nároku na náhradu trov tohto konania (prvoinštančného i odvolacieho) odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

17. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).